

Rezumat executiv al activităților realizate în perioada de implementare

ianuarie 2012-decembrie 2023

Proiect: Ingineria materialelor ceramice poroase fără plumb pentru obținerea de senzori piezo-, piroelectrici cu aplicații de colectare de energie (EnginPOR) PN-III-P4-ID-PCE-2020-1988 Contract: PCE 168/2021

Echipa proiectului: Dir. Proiect Cristina-Elena CIOMAGA Dr. Florin-Mihai TUFESCU Dr. Ioan DUMITRU Dr. Liliana MITOȘERIU Dr. Lavinia-Petronela CURECHERIU

Dr. Leontin PĂDURARIU Dr. Nadejda HORCHIDAN Dr. Felicia GHEORGHIU Drd. Vlad-Alexandru LUKACS Drd. Radu-Ștefan Știrbu

de a proiecta, produce și testa senzori piezo- și piroelectrici pe bază de ceramică poroasă fără Pb, cu microstructuri controlate, în dispozitive experimentale complexe pentru aplicații de colectare a energiei pentru o nouă generație de dispozitive cu senzori.

Proiectul demonstrează un nou concept bazat pe utilizarea porozității controlate în ceramici feroelectrice ca instrument pentru îmbunătățirea factorului de merit (FOM), prin scăderea valorilor permitivității electrice și menținerea constantelor piezo- și piroelectrice cu valori ridicate.

Proiectul PN-III-P4-ID-PCE-2020-1988, Contract: PCE 168/2021

O1. Proiectarea de material folosind modele teoretice (FEM combinat cu teoria Landau-Ginzburg-Devonshire).

Noutate la nivel național și internațional:

(i) înțelegerea relației dintre geometria porilor și caracteristicile polarizării în materialele feroelectricele poroase, impactul acestuia asupra proprietăților piezo / piroelectrice;
(ii) simulări de microstructuri poroase cu cele mai bune proprietăți piezo și piroelectrice și FOM îmbunătățite.

O2. Dezvoltarea de ceramici poroase fără Pb cu FOM piezo-/piroelectrică îmbunătățite

- 1. Preparare, optimizarea și caracterizarea microstructurală a ceramicilor poroase fără Pb;
- 2. Caracterizarea funcțională a ceramicii poroase fără Pb (proprietăți dielectrice, fero-, piezopiroelectrice și neliniare).

02

01

O3. Proiectare de dispozitive experimentale pentru testarea de ceramicilor poroase produse și optimizate (senzori piezo- și piroelectrici)

Proiectarea și producția de dispozitive experimentale care vor demonstra:

- (i) detecția și conversia impulsurilor termice și vibraționale și capacitatea de colectare a structurilor poroase propuse;
- (ii) beneficiile introducerea porozității în materialele feroelectrice în ceea ce privește îmbunătățirea
   FOM piezo /piroelectric.

Noutate la nivel național și internațional

Metodologia proiectului

O1. Proiectarea de material folosind modele teoretice (FEM combinat cu teoria Landau-Ginzburg-Devonshire).

Noutate la nivel național și internațional:

(i) înțelegerea relației dintre geometria porilor și caracteristicile polarizării în materialele feroelectricele poroase, impactul acestuia asupra proprietăților piezo / piroelectrice;
(ii) simulări de microstructuri poroase cu cele mai bune proprietăți piezo/piroelectrice și FOM îmbunătățite.

A1.1 Dezvoltarea de modele combinate pentru simularea de microstructuri poroase și estimarea rolului acestora asupra răspunsului piezoelectric în materiale poroase (activitate în 2021).

A1.2-A2.1-A3.1 Studiul impactului distribuției de câmp electric asupra răspunsului dielectric, piezo/piroelectric, P(E) și tunabilitate pentru diferite forme ale porilor (activitate în 2021-2022-2023).

A1.3-A2.2-A3.2 Proiectare de microstructuri ceramice piezo-/piroelectrice, folosind modele teoretice, cu FOM îmbunătățite (activitate în 2021-2022-2023).

Act 2.3-A3.3 Validarea teoretică a proprietăților funcționale (proprietăți dielectrice, feroelectrice și a proprietăților piezo/piroelectrice) pentru microstructuri reale (activitate în 2022-2023).

A fost realizat un model numeric 2D în secțiune longitudinală și transversală relativ la axa unui cilindru, bazat pe calcule cu elemente finite (FEM) utilizând pachetul COMSOL Multiphysics, pentru a simula comportamentul eșantionului cu incluziuni sferice în timpul presării în secțiune transversală și longitudinală.

Schema presării izostatice: (a) presiunea aplicată inițial pe axa cilindrului, (b) după presarea izostatică și deformare, (c) structura deformată izostatic; (d) distribuție unghiulară a incluziunilor obținută în cazul presării izostatice

Schema presării uniaxiale: (a) înainte de aplicarea presiunii, (b) după presare; (c) structura deformată prin presare uniaxială; (d) distribuție unghiulară a incluziunilor după axa mare, rezultată în urma presării uniaxiale

 ✓ <u>Calculele numerice efectuate au indicat faptul că ambele</u> <u>moduri de presare conduc la apariția unei deformari</u> <u>anizotrope a incluziunilor moi (inițial considerate circulare în</u> <u>modelul 2D).</u>

Distribuțiile comparative după factorul de formă *R/r* rezultate din simulari în cazul celor două tipuri de presare (izostatică și uniaxială).

Rezultatele acestor simulări obținute în cadrul activităților de modelare au fost publicate în articolul *Mesoscale Models for Describing the Formation of Anisotropic Porosity and Strain-Stress Distributions during the Pressing Step in Electroceramics,* R. S. Stirbu, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, and L. Mitoseriu, Materials 2022, 15, 6839 (ISI=3.4, Q2);

Studiul impactului distribuției de câmp electric asupra răspunsului dielectric în microstructuri cu diferite grade de porozitate s-a realizat prin dezvoltarea unui model de element finit (FEM) 3D pentru a estima dependența permitivității în funcție de porozitate în ceramici feroelectrice.

(a) Microstructură cu 10% porozitate considerată în simulări, cu condiții la limită; (b),(c) Potențialul și câmpul local reprezentat în scala de culori;
 (d) Dependența de porozitate a permitivității efective

✓ Simulările de microstructuri realistice au arătat că o porozitate relativă a ceramicii de 10% duce la o scădere a permitivității față de cea a ceramicii dense la 80%, iar pentru o porozitate relativă de 30%, scăderea permitivității ajunge la 55% față de cea corespunzătoare materialului dens.

Rezultatele simularilor teoretice și validarea lor, comparația acestora cu date experimentale obținute pentru sistemul feroelectric BaTiO₃ au fost publicate în articolul *Modifications of structural, dielectric and ferroelectric properties induced by porosity in BaTiO₃ ceramics with phase coexistence*, L. Padurariu, L.-P. Curecheriu, C.-E. Ciomaga, M. Airimioaei, N. Horchidan, C. Cioclea, V.-A. Lukacs, R.-S. Stirbu, L. Mitoseriu, Journal of Alloys and Compounds 889, 161699 (2021) (ISI=5.316, Q1)

Au fost realizate proceduri numerice specifice pentru a reconstrui microstructuri realiste cu rezoluție înaltă microstructuri 3D folosite ca input în 3D – FEM pentru a determina distribuțiile de câmp și potențialul electric local în eșantioanele ceramice și pentru a evalua permitivitatea dielectrică efectivă și proprietățile de câmp înalt ca funcție de porozitate și direcția de aplicare a câmpului.

1720

1680

1640

1600

1560

A fost demonstrată utilitatea analizelor și simulărilor FEM ale proprietăților la diferite scări de lungime, în sisteme ceramice poroase, în completarea înțelegerii relației complexe dintre compoziție – microstructură – proprietăți locale/macroscopice.

Permitivitățile efective calculate cu FEM în funcție de porozitate

Rezultatele simularilor teoretice și validarea lor, au fost publicate în articolul Analysis of local vs. macroscopic properties of porous BaTiO₃ ceramics based on 3D reconstructed ceramic microstructures, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, R. S. Stirbu, C. E. Ciomaga, L. Mitoseriu, Acta Materialia 255 (2023) 119084 (ISI=9,4 Q1)

Evoluția polarizației, a tensiunilor și a răspunsului piezoelectric create prin aplicarea diferitelor valori de câmp electric a fost modelată folosind modelul Jiles-Atherton combinat cu analiza de element finit (FEM).

 $\checkmark$

polarizația vs. câmp electric, deformațiilor mecanice vs. câmp dau o descriere realistică a influenței porozității asupra ciclurilor de histerezis, iar aceste rezultate au putut fi observate și comparate cu date experimentale pentru diferite sisteme feroelectrice care prezintă porozități variabile.

(a) Simulări *P*(*E*) pentru diferite distribuții de câmp electric; și (b) deplasarea piezoelectrică vs. câmp electric *s*(*E*) pentru o valoare relativă de 18% porozitate și distribuția stresului Von Mises în diferite stări: (0) starea depolarizată; (1) la polarizație de saturație pozitivă; (3) la câmp coercitiv negativ; (4) la polarizație de saturație negativă; (5) la polarizație remanentă negativă; (6) la câmp coercitiv pozitiv.

✓ într-o structură feroelectrică, o creştere a porozităţii conduce la o scădere a polarizaţiei feroelectrice medii şi a răspunsului deformării/piezoelectric într-o manieră neliniară, ca urmare a neomogenităţii câmpului electric şi a stresului Von Mises precum şi a reducerii cantităţii de fază piezoelectrică

Simularea și calcularea cu FEM pe baza modelului Jiles-Atherton, a histerezisului polarizației și deformarilor piezoelectrice de câmpul electric aplicat într-un sistem feroelectric cu o porozitate distribuită uniform.

Folosind FEM s-a realizat simularea de structuri ceramice piezo-/piroelectrice poroase pentru studiul evoluției porozității asupra permitivității efective, coeficientul piezoelectric d₃₃, modulul Young Y și figurii de merit (FOM) a răspunsului piezoelectric.

(a) Permitivitatea efectivă, (b) coeficientul piezoelectric d_{33} , (c) modulul Young și (d) FOM vs. porozitatea relativă în condițiile statice cât și de remanență, la creșterea și descreșterea câmpului electric aplicat.

✓ Rezultatele simulărilor au arătat o scădere a permitivității dielectrice și a modulului Young cu creșterea gradului de porozitate. Estimările teoretice au demonstrat că există un optim de porozitate (10-20% porozitate) pentru care microstructurile poroase prezintă o creștere a coeficientului piezoelectric (d₃₃) și o îmbunătățire a FOM.

• Rezultatele studiilor teoretice și validarea lor folosind date experimentale s-a realizat prin publicarea în lucrarea *Modeling of hysteretic response of porous piezo/ferroelectric ceramics*, R. S. Stirbu and L. Mitoseriu, Computational Materials Science (2023) (ISI=3.3 Q2)

Livrabilele realizate prin activitățile de modelare teoretică A1.1, A1.2-A2.1-A3.1, A1.3-A2.2-A3.2, A2.3-A3.3 :

(i) s-a demonstrat prin calcul analitic și numeric că atât prin presare uniaxială cât și izostatică incluziunile sferice se deformează și ele vor genera porozitate anizotropă în ceramica poroasă după sinterizare;

(ii) au fost studiate dependențele deformări-tensiuni mecanice și au fost arătate și discutate diferențele între microstructurile ceramicilor poroase obținute prin două tipuri de presare uniaxială și izostatică;

(iii) din simulari și calcul teoretic s-a arătat că există un optim de porozitate ~10-20% pentru care răspunsul piezoelectric, crește spre deosebire de ceramica densă;

(iv) au fost proiectate microstructuri poroase cu diferite forme ale porilor folosind atât prin modele analitice cât și FEM;
(v) a fost realizat calculul și simularea distribuțiilor de câmp electric, și a răspunsului dielectric pentru diferite microstructuri poroase, iar acestea au fost validate prin compararea cu rezultate experimentale obtinute pe ceramici poroase de BaTiO₃;
(vi) au fost scrise coduri de program pentru a calcula prin metoda cu elemente finite FEM dependența permitivității efective, a polarizației, a răspunsului piroelectric, a proprietăților neliniare și a proprietăților elastice în structuri feroelectrice cu diferite grade de porozitate și pentru diferite geometrii ale porilor.

Indicatori de rezultat 4 articole ISI:

1. *Modifications of structural, dielectric and ferroelectric properties induced by porosity in BaTiO₃ ceramics with phase coexistence*, L. Padurariu, L.-P. Curecheriu, C.-E. Ciomaga, M. Airimioaei, N. Horchidan, C. Cioclea, V.-A. Lukacs, R.-S. Stirbu, L. Mitoseriu, Journal of Alloys and Compounds 889, 161699 (2021) (ISI=5.316, Q1)

2. *Mesoscale Models for Describing the Formation of Anisotropic Porosity and Strain-Stress Distributions during the Pressing Step in Electroceramics*, R. S. Stirbu, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, and L. Mitoseriu, Materials 2022, 15, 6839 (ISI=3.4, Q2)

Analysis of local vs. macroscopic properties of porous BaTiO₃ ceramics based on 3D reconstructed ceramic microstructures, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, R. S. Stirbu, C. E. Ciomaga, L. Mitoseriu, Acta Materialia 255 (2023) 119084 (ISI=9,4 Q1)
 Modeling of hysteretic response of porous piezo/ferroelectric ceramics, R. S. Stirbu and L. Mitoseriu, Computational Materials Science (2023) (ISI=3.3 Q2)

A1.4 Sinteza și caracterizarea microstructurală a pulberilor pe bază de soluții solide ale BT dopate în poziții A și/sau B ale celulei de perovskit pentru folosirea acestora ca matrice feroelectrică (activitate în 2021).

A1.5 - A2.4 - A3.4 Producerea de ceramici poroase fără Pb (cu diferite tipuri de conectivitate a porilor) (activitate în 2021-2022-2023).

Act 2.5 - Caracterizare microstructurală a ceramicilor poroase fără Pb; selecția structurilor cu răspuns piezo-/piroelectric superior pentru îmbunătățirea FOM (activitate în 2022).

Act 2.6 – A3.5 Studiul efectului porozității asupra proprietăților dielectrice la câmpuri electrice slabe și intense (activitate în 2022-2023).

O2. Producerea de ceramici poroase fără Pb (cu diferite tipuri de conectivitate a porilor)

Au fost produse ceramici de tip Ba_{0.85}Ca_{0.15}Ti_{0.9}Zr_{0.1}O₃ cu diferite grade de porozitate folosind diferite materiale de sacrificiu, precum şi diferite tehnici de presare:

• Rezultatele acestor sinteze, optimizare și proprietățile funcționale ale ceramicilor produse au fost publicate într-o lucrare științifică *Optimization of processing steps for superior functional properties of (Ba, Ca)(Zr, Ti)O3 ceramics*, C. E. Ciomaga, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, N. Horchidan, F. Doroftei, R. Valois, M. Lheureux, M. H.e Chambrier and L. Mitoseriu, Materials 2022 15 (24), 8809 (ISI=3.4, Q2);

• Analiza structurală prin difracție de radiații X (XRD)

✓ Ceramici poroase BCTZ cu compoziție la MPB prezintă o suprapunere/amestec de faze

Caracterizarea microstructurală a ceramicelor poroase fără Pb (SEM)

microstructuri cu diferite grade de porozitate, cu geometrii de pori diferiți, de la forme sferice până la forme alungite, eliptice, și conectivitate microstructurală a fazei feroelectrice active de tip (0-3), (1-3) și chiar (2-2).

• Proprietățile dielectrice la câmpuri slabe la *T_{cam}*, *f*=1Hz-1MHz

 odată cu creșterea gradului de porozitate are loc o scădere a permitivității dielectrice, ca urmare a diminuării fazei feroelectrice de BCTZ, însă o menținere a pierderilor dielectrice la valori mici (< 2%), chiar și pentru o porozitate de 31% în volumul ceramicii feroelectrice BCTZ, indiferent de geometria porilor.

• Proprietățile dielectrice la câmpuri slabe *T*=20-150°C, la *f*=10kHz

- ✓ ceramicele poroase BCTZ, prezintă o scădere a permitivității dielectrice și o deplasare a temperaturii Curie (T_c), la care are loc tranziția de fază de la feroelectric-paraelectric.
  - Deplasarea T_c este explicată în termenii tensiunilor interne care au loc prin apariția porozității în ceramica BCTZ, precum și a posibilelor modificări structurale datorate ordinii cationilor de Ca și Ba, din sistem.

• Proprietățile feroelectrice – efectul porozității asupra polarizației la câmpuri mari

Ceramicele preparate prezintă o scădere a polarizației remanente și o diminuare a rectangularității ciclului de histerezis odată cu creșterea gradului de porozitate.

 ✓ Polarizația remanentă scăde odată cu creșterea porozității datorită cantității reduse de ceramică feroelectrică și a factorului de depolarizare suplimentar determinat de forma porilor și de distribuția asociată câmpului electric din jurul porilor.

Proprietăți feroelectrice – răspunsul piroelectric •

(1-x)BCTZ+xPMMA

• Proprietățile neliniare la câmpuri mari- tunabilitatea

Există un optim de porozitate 12% pentru care tunabilitatea relativă este mai mare decât în ceramica BCTZ densă.

• Coeficientul piezoelectric și Figura de Merit (FOM) a răspunsului piezoelectric

Presare izostatică

(1-x)BCTZ+xPMMA

Figura de merit de colectare a energiei piezoelectrice (FoM_{ij}) estimează capacitatea materialelor BCTZ pentru aplicații de colectare a energiei →FOM₃₃ crește odată cu creșterea porozității până la atingerea valorii maxime de 18%.

• Strain vs. câmp electric (E) – răspunsul piezoelectric invers

Presare uniaxială

٠

(1-x)BCTZ+xPMMA

• Răspunsul piezoelectric și Figura de Merit (FOM)

(1-x)BCTZ+xCNT

• Presare uniaxială

demonstrarea beneficiilor introducerii porozității în ceramici feroelectrice cu compoziția la MPB observate prin:

- (i) studiul efectului porozității asupra proprietăților dielectrice la câmpuri electrice slabe; investigarea caracteristicilor dielectrice la diferite frecvențe și temperaturi au arătat că eșantioanele BCTZ produse cu diferite grade de porozitate prezintă o scădere a permitivității dielectrice, condiție necesară pentru selectarea materialului poros pentru aplicații piezoelectrice;
- (ii) studiul efectului porozității asupra proprietăților feroelectrice măsurate la câmpuri electrice mari (E≅50kV/cm) a arătat că ceramicele poroase prezintă o diminuare a polarizației remanent datorită scăderii volumului de matrice feroelectrică și a distribuției neomogene a câmpului electric din eșantion;
- (iii) prin polarizarea eşantioanelor sub un câmp electric de 10kV/cm, ceramicele poroase BCTZ au prezentat o creştere a răspunsului piezoelectric, cu valori ridicate de d₃₃=470pC/N pentru o porozitate de 18 %;
- (iv) prin controlul compoziției și microstructurii au fost produse materiale BCTZ cu porozitate variabilă, care au prezentat o scădere a constantei dielectrice, menținerea și chiar creșterea valorii coeficientului piezoelectric d₃₃, ceea ce a condus la o îmbunătățire a figurii de merit a răspunsului piezoelectric (FOM₃₃).

- ✓ Indicatori de rezultate pentru activ. A1.4, A1.5 A2.4 A3.4, Act 2.5, Act 2.6 A3.5, A3.6, A3.7 sunt <u>5 seturi de eşantoane ceramice feroelectrice fără Pb (BaTiO₃ și BCTZ) cu diferite grade de porozitate</u>, ale căror investigații, proprietăți, interpretări, optim de rezultate au fost materializate în <u>4 lucrări ISI (publicate, acceptate sau în evaluare) și 1 cerere brevet de invenție</u>:
  - Optimization of processing steps for superior functional properties of (Ba, Ca)(Zr, Ti)O3 ceramics, C. E. Ciomaga, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, N. Horchidan, F. Doroftei, R. Valois, M. Lheureux, M. H.e Chambrier and L. Mitoseriu, Materials 2022 15 (24), 8809 (ISI=3.4, Q2);
  - 2. Porosity effects on the dielectric, ferroelectric and piezoelectric properties of (Ba, Ca)(Ti, Zr)O₃ ceramics, N. Horchidan, L. P. Curecheriu, V.A. Lukacs, R. S. Stirbu, F. M. Tufescu, I. Dumitru, G. Stoian and C. E. Ciomaga, accepted Journal of the American Ceramic Society (2023) (ISI=3.9 Q1)
  - 3. Influence of sintering temperature on electrical properties of SrTiO3-BaZrTiO3 ceramics for energy storage applications, I. Turcan, L.-P. Curecheriu, G. Stoian, C.-E.Ciomaga, and L. Mitoseriu, under review Ceramics International (2023) (ISI=5.2 Q1)
  - 4. Preparation of porous BT-based ceramics by using MWCNT and exploring their functional properties, F. Gheorghiu, N. Horchidan, V. Vasilache, I. Topala, F.-M. Tufescu, L. Mitoseriu, C.-E. Ciomaga, sent to Ceramics International (2023) (ISI=5.2 Q1)

BREVET:

1. Procedeu de obținere a ceramicilor poroase fără Pb cu performanțe piezoelectrice superioare pentru aplicații de recuperare de energie, C.-E. Ciomaga, L.-P. Curecheriu, N. Horchidan, F. Gheorghiu, F.-M. Tufescu, OSIM CBI nr. A 00350/03.07.2023

O3. Proiectare de dispozitive experimentale pentru testarea de ceramicilor poroase produse și optimizate (senzori piezo- și piroelectrici)

Proiectarea și producția de dispozitive experimentale care vor demonstra:

- (i) detecția și conversia impulsurilor termice și vibraționale și capacitatea de colectare a structurilor poroase propuse;
- (ii) beneficiile introducerea porozității în materialele feroelectrice în ceea ce privește îmbunătățirea FOM piezo /piroelectric.

Noutate la nivel național și internațional

03

A1.6 Proiectarea și producerea de dispozitive experimentale pentru detecția, conversia, măsurarea implusurilor termice și mecanice pentru colectarea energiei din diferite medii.

Act 2.7 - Testarea dispozitivului experimental cu diferite tipuri de semnal input, folosind diferite ceramici poroase piezoelectrice pentru integrarea acestora ca senzori în dispozitive pentru colectare de energie.

A3.8 Stabilirea protocoalelor pentru măsurători piezoelectrice și piroelectrice în dispozitivele de colectare a energiei.

O3. Dispozitive experimentale pentru detecția, conversia și măsurarea impulsurilor termice

Set-up experimental pentru determinarea curenților piroelectrici și calcularea coeficientului piroelectric în ceramici dense si cu diferite arade de porozitate.

500

400

0

-100

-200

BCTZ

50

semnal piroelectric colectat sub pulsuri

150

100

t(s)

200

Set-up experimental pentru măsurarea curenților piroelectrice dedicat colectării semnalului electric generat de ceramicile BCTZ piroelectrice încalzite cu LED de putere.

Reprezentarea schematică pentru măsurători ale coeficientului piroelectric

p =

O3. 1. Set-up experimental pentru colectarea de energie folosind stimuli de vibrație mecanică, pentru diferite frecvențe

au fost proiectate și realizate set-up-uri experimentale, tehnici și protocoale de măsurare cu scopul detecției, conversiei și măsurării impulsurilor termice și mecanice pentru materiale ceramice poroase, în vederea utilizării acestora în dispozitive pentru aplicații de colectare/recuperare de energie din diferite medii.

Valorile amplitudinii maxime a semnalului înregistrat în funcție de frecvență pentru ceramicile BCTZ poroase obținute prin adăugare ca material de sacrificiu: PMMA - presate izostatic; PMMA - presate uniaxial și CNT- presate uniaxial.

O3. 2. Set-up experimental pentru colectarea de energie folosind stimuli de vibrație mecanică, pentru diferite frecvențe

0.7 - 340 Hz - 350Hz - 360Hz - 370Hz - 380Hz - 390Hz - 400Hz - 410Hz - 420H - 430H x = 5% PMMA x = 10% PMMA x = 15 % PMMA 2004 210H 220H 230H 240H 250H 250H 260H 270H 280H 290H 300H 400H 0.6 0.6 **ρ**_{rel.}= 97% 0.5 0.5 0.5 €^{0.4} d^{0.3} ∧^{0.2} €^{0.4} €^{0.4} 2 0.4 de0.3 2 0.2) 0.2 0.2 <u>0</u>.3 ຽ_{0.2} 0.1 0.0 0.0 3 2 3 Time (s) Time (s) Time (s) Time (s) (b) (c)(d) a. 0.7 x = 30% PMMA x = 25% PMMA x = 35% PMMA 200H2 210H2 220 H 230H2 240H2 265H2 265H2 265H2 265H2 265H2 200H2 20 x = 20% PMMA 0.6 0.6 0.5 0.5 0.5 €^{0.4} ≙^{0.3} €^{0.4} de^{0.3} €^{0.4} €^{0.4} d^{0.3} ∧^{0.2} , or contraction of the second ខូ_{0.2} ² ³ Time (s) Time (s) Time (s) Time (s) (e) (f) (g) (h) Valoarea tensiunii de încarcare condensator C pentru ceramici BCTZ obținute prin presare izostatică cu diferite adiții de (f)PMMA pentru diferite frecvențe în jurul valorii pentru care a fost obținută tensiune maximă de încărcare condensator (a-h) și valorile maxime grupate (i).

Set-up experimental realizat pentru recuperare de energie rezultată (încărcare condensator) prin aplicarea de stimuli de vibrație mecanică la frecvență fixă asupra dispozitivelor cu materiale ceramice piezoelectrice.

- ✓ o încărcarea foarte rapidă (2s) a condensatorului ceea ce permite o eficiență crescută a sistemului realizat pentru colectare de energie;
- ✓ recuperare maximă în jurul valorii de 0.6 V (izostatic)/0.9 V (uniaxial) pentru adițiile de 10%- 35% PMMA și domeniul de frecvențe (200-400)Hz.

• Livrabilele realizate în cadrul activităților A1.6, A2.7 și A3.8 sunt: :

- (i) realizarea de set-up-uri experimentale pentru testarea ceramicilor cu diferite grade de prorozitate și colectarea de energie electrică convertită din energie mecanică (stimuli de vibrație mecanică de frecvență dată), precum și termică (încălzire prin conducție termică și prin iluminare cu LED de putere);
- (ii) selecționarea de materiale poroase piezoelectrice cu posibilități reale aplicative pentru integrarea acestora ca senzori în dispozitive pentru colectare de energie;
- (iii) Protocol de măsurare și de colectare a energie electrică convertită din energie mecanică (stimuli de vibrație mecanică de frecvență dată) și respectiv energie termică utilizîndu-se materiale piezo/piroelectrice cu diferite grade de porozitate, selectate, cu posibilități reale aplicative pentru integrarea acestora ca senzori în dispozitive pentru colectare de energie.

Indicatorul de rezultat al activități A1.6, A2.7 și A3.8 realizate a fost 1 cerere de brevet de invenție privind

Procedeu de obținere a ceramicilor poroase fără Pb cu performanțe piezoelectrice superioare pentru aplicații de recuperare de energie, C.-E. Ciomaga, L.-P. Curecheriu, N. Horchidan, F. Gheorghiu, F.-M. Tufescu, OSIM CBI nr. A 00350/03.07.2023.

Diseminare, management, coordonare

✓ 8 ISI papers

Modifications of structural, dielectric and ferroelectric properties induced by porosity in BaTiO₃ ceramics with phase coexistence,
 Padurariu, L.-P. Curecheriu, C.-E. Ciomaga, M. Airimioaei, N. Horchidan, C. Cioclea, V.-A. Lukacs, R.-S. Stirbu, L. Mitoseriu, Journal of
 Alloys and Compounds 889, 161699 (2021) (ISI=5.316, Q1

Mesoscale Models for Describing the Formation of Anisotropic Porosity and Strain-Stress Distributions during the Pressing Step in Electroceramics, R. S. Stirbu, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, and L. Mitoseriu, Materials 2022, 15, 6839 (ISI=3.4, Q2);
 3.Optimization of processing steps for superior functional properties of (Ba, Ca)(Zr, Ti)O3 ceramics, C. E. Ciomaga, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, N. Horchidan, F. Doroftei, R. Valois, M. Lheureux, M. H.e Chambrier and L. Mitoseriu, Materials 2022 15 (24), 8809 (ISI=3.4, Q2);
 4. Analysis of local vs. macroscopic properties of porous BaTiO₃ ceramics based on 3D reconstructed ceramic microstructures, L. Padurariu, F. F. Chamasemani, R. Brunner, L. P. Curecheriu, V. A. Lukacs, R. S. Stirbu, C. E. Ciomaga, L. Mitoseriu, Acta Materialia 255 (2023) 119084 (ISI=9,4 Q1)

5. Modeling of hysteretic response of porous piezo/ferroelectric ceramics, R. S. Stirbu and L. Mitoseriu, Computational Materials Science (2023) (ISI=3.3 Q2)

6. Porosity effects on the dielectric, ferroelectric and piezoelectric properties of (Ba, Ca)(Ti, Zr)O₃ ceramics, N. Horchidan, L. P. Curecheriu, V.A. Lukacs, R. S. Stirbu, F. M. Tufescu, I. Dumitru, G. Stoian and C. E. Ciomaga, accepted Journal of the American Ceramic Society (2023) (ISI=3.9 Q1)

7. Influence of sintering temperature on electrical properties of SrTiO₃-BaZrTiO₃ ceramics for energy storage applications, I. Turcan, L.-P. Curecheriu, G. Stoian, C.-E. Ciomaga, and L. Mitoseriu, under review Ceramics International (2023) (ISI=5.2 Q1)

8. Preparation of porous BT-based ceramics by using MWCNT and exploring their functional properties, F. Gheorghiu, N. Horchidan, V. Vasilache, I. Topala, F.-M. Tufescu, L. Mitoseriu, C.-E. Ciomaga, sent to Ceramics International (2023) (ISI=5.2 Q1)

Y/

BREVET:1.Procedeu de obținere a ceramicilor poroase fără Pb cu performanțe piezoelectrice superioare pentru
aplicații de recuperare de energie, C.-E. Ciomaga, L.-P. Curecheriu, N. Horchidan, F. Gheorghiu, F.-M.
Tufescu, OSIM CBI nr. A 00350/03.07.2023

Diseminare, management, coordonare

✓ pagina web a proiectului: https://www.uaic.ro/enginpor/

- Participări la <u>11 conferințe internaționale și 6 conferințe/workshop naționale</u> cu 29 prezentări din care 2 ca invitat, 19 orale și 8 poster
- ✓ Seminar on-line România-Polonia: *Efectul porozității asupra răspunsului piezoelectric în ceramicile BCTZ*

Achiziții de echipamente:

- *Liofilizator* sistem pentru extragerea apei din pulberi;
- *Mașină de sitat* pulberi;
- Sistem de vibrare într-un domeniu larg de frecvențe,
- *Baie cu ultrasunete* pentru curățarea eșantioanelor ceramice;
- *Cuptor tubular* folosit în tratamente termice de obtinere de ceramici cât și pentru tratamentul suprafeței ceramicelor a căror suprafețe urmează a fi investigate cu tehnici de microscopie;
- Presă manuală pentru presarea de pulberi;
- *Reactivi chimici;*
- Calculatoare performante.

Toate activitățile prevăzute în planul de realizare al proiectului PN-III-P4-ID-PCE-2020-1988 au fost realizate cu succes.

Concluzii

 Au fost produse ceramici poroase fără Pb cu diferite geometrii ale porilor, care prezintă coeficient piezoelectric și Figura de merit FOM₃₃ îmbunătățite.

- Proiectarea și fabricarea materialelor feroelectrice poroase fără Pb a demonstrat că un anumit nivel de porozitate poate fi benefic răspunsului piezoelectric.
- ✓ Ceramicile poroase pot fi utilizate ca senzori în dispozitive pentru aplicații de colectare a energiei electrice.

• M. Yan, et al., Energy Environ. Sci., (2021) 14, 6158

